UUTISET

Keskusta korjaa virheitään jätevesiasetuksessa

Puolueen mielestä jätevesiremonttia ei tarvita, jos kiinteistöön ei enää investoida ja se on jäämässä tyhjäksi. Kuivan maan kiinteistöllä jätevesiasetusta on noudatettava vain rakennuslupaa edellyttävien peruskorjausten yhteydessä.

MARKKU VUORIKARI

Kimmo Tiilikainen uskoo, että jokainen jätevesiremontti on ollut tarpeellinen, eikä turha. ”Omasta jätevesiremontista on seitsemän vuotta. Olen tyytyväinen remonttiin ja se maksoi noin 2 000 euroa.”

Keskusta esittää jätevesiasetuksen määräajan lykkäämistä. Samalla puolue esittää oman ratkaisunsa jätevesikysymykseen.

Eduskuntaryhmän puheenjohtaja **Kimmo Tiilikainen** kertoo Maaseudun Tulevaisuuden haastattelussa, että määräaikaa siirtämällä syntyy mahdollisuus tarkastella vielä kerran asetuksen toimeenpanoa ja yksityiskohtia.

Tiilikainen myöntää, että ”keskusta teki jätevesiasetuksessa virheen. Yritämme korjata sitä nyt.”

”Emme kuunnelleet riittävän herkällä korvalla maaseudun ihmisiä. Kesti luvattoman kauan ennen kuin tarvittavat lievennykset saatiin aikaan. Vahinko oli jo tapahtunut”, hän kertoo.

Keskusta katsoo, että jätevesiasetuksen kaatamisvaateiden lisäksi pitää voida esittää vaihtoehtoja.

”Asia ei huutamalla parane. Olemme esittämässä nyt selkeitä korjauksia asetukseen. Jatkossa keneltäkään ei pitäisi edellyttää turhia jätevesi-investointeja.”

Asetus herättää edelleen Tiilikaisen mielestä virheellisiä mielikuvia.

Hän sanoo, että keskusta samoin kuin muut puolueet, poliitikot ja ympäristö- ja rakennusviranomaiset ovat epäonnistuneet jätevesiasetusta koskevassa tiedottamisessa ja neuvonnassa.

”Jos ihmiset eivät tiedä, mitä heiltä vaaditaan. Silloin ei voi myöskään vaatia. Epätietoisuus edellyttää sitä, että toimeenpanoa lykätään. Kukaan ei tarpeetta tee sellaista, mitä ei edes vaadita.”

Keskusta odottaa, että hallituksessa ryhdytään toimeen.

”Katsotaan, ehtiikö ympäristöministeriö tarttua asiaan. Meillä on ainakin tarjota valmiina toimintaohjeet.”

Yhdellä päätöksellä monta asiaa

Lykkäyksen ohella keskusta uudistaisi asetuksen sisältöä.

Puolueen kehittämässä ehdotuksessa hyödynnettäisiin entistä paremmin nykyistä rakennuslupajärjestelmää.

Kuivan maan kiinteistöllä jätevesiasetusta sovellettaisiin vain silloin, kun kiinteistöllä tehdään rakennuslupaa edellyttäviä peruskorjauksia.

”Samassa yhteydessä rakennusvalvonta tarkistaa, onko jätevesien käsittely tarpeen mukaista. Ja ohjeistaa, jos parannuksia tarvitaan.”

Ja jos sellaisille on tarvetta, kolmiosainen sakokaivo ja maaperäkäsittely on riittävä, linjaa Tiilikainen. ”Se on varmatoiminen ja edullinen.”

Turhat investoinnit unohdettava

Keskustan mielestä vain järkevät investoinnit tarvitaan. Monet turhat remontit jäisivät näin tekemättä.

”Suuri joukko maaseudun kiinteistöjen asukkaita, jotka eivät enää peruskorjaa omaa taloaan vähäisen käyttöiän vuoksi, vapautuu käytännössä tämän asetuksen toimeenpanosta”, Tiilikainen sanoo.

”Jos muutenkaan kiinteistöön ei enää investoida, ei ole järkeä vaatia, että maahan kaivettaisiin rahaa kiinni.”

Ympäristönormeja ei voi unohtaa

Herkästi pilaantuvilla alueilla on noudatettava edelleen määräyksiä.

Tiilikainen sanoo, että etenkin rannoilla ja tärkeillä pohjavesialueilla noudatetaan kuntien rakennusjärjestystä ja ympäristösuojelumääräyksiä.

”Näillä alueilla asuvien kiinteistöjen omistajien pitäisi tietää, mitä heiltä edellytetään. Siksi viranomaisten pitää lähettää heille selkeä ohje ja kohtuullinen toimeenpanoaika, jos parannuksia tarvitaan.”

Ihmisten syyllistämisen loputtava

Tiilikaisen mielestä ihmisten syyllistämisestä on päästävä eroon. Hän sanoo, että maaseudulla eletään hyvin luonnonläheistä ja ympäristöystävällistä elämää, kun rakennukset lämmitetään puulla, kalastetaan, sienestetään ja marjastetaan luonnonantimia.

”Ei tämmöisiä ihmisiä kannata syyllistää jätevesiasetuksella.”

Tiilikainen ei halua syyttää entisiä ympäristöministereitä jätevesiasetuksen vuoksi.

”Ketään yksittäistä ihmistä ei pidä syyttää. Yhdessä tehdään virheet ja yhdessä paikataan.”

Hänen mielestä Vanhasen toisen hallituksen ympäristöministeri **Paula Lehtomäki** (kesk.) joutui kantamaan ison kuorman ja samaan aikaan ”häntä hakkasivat sekä omat että vieraat”.

”Samaan aikaan hän työskenteli lievennysten eteen. Ne hyväksyttiin maaliskuussa 2011 aivan vaalien alla, mutta päätökset jäivät jätevesikuohunnan alle.”

JANNE IMPIÖ

TAUSTA

Jätevesiasetuksen vaiheet

Talousjätevesien käsittelyä koskeva jätevesiasetus tuli voimaan Vanhasen I hallituksen aikana tammikuussa 2004 ympäristöministeri Jan-Erik Enestam (r.) esittelemänä. Remonttien takarajaksi asetettiin 2013.

Suuren vastustuksen vuoksi haja-asutusalueiden jätevesiasetus uusittiin 2010 ja uusi asetus astui voimaan 15.3.2011. Ympäristöministeri Paula Lehtomäki (kesk.) vastasi valmistelusta.

Normeja lievennettiin tuntuvasti. Remontille voi hakea lykkäystä pakottavista syistä, kuten taloudellisista. Maaliskuuhun 2011 mennessä 68 vuotta täyttäneet kiinteistönomistajat vapautettiin velvoitteista.

Jätevesiremonteille annettiin myös lisäaikaa. Ennen 2004 rakennettujen kiinteistöjen pitää täyttä vaatimukset 15.3.2016 mennessä.

Elokuussa 2014 ympäristöministeriön mukaan remontteja on tehdään vuosittain 4 000–5 000.

Haja-asutusalueiden vakituisista asunnoista kunnostettavien jätevesijärjestelmien määrä on noin 170 000. Niistä noin 50 000 on oikeutettu ikäperusteiseen automaattiseen vapautukseen.

120 000 kiinteistöä odottaa edelleen remonttia.

Venäjä-korvauksiin etsitään varoja

Maataloustukineuvottelijat selvittävät, onko viljelijöiden Venäjä-korvauksiin käytettävissä varoja, jotka muuten jäävät maatalousbudjetissa käyttämättä.

Yksi lisävarojen lähde voisi olla maatalouden korkotuki. Sitä jää käyttämättä nykyisillä koroilla ja lainamäärällä.

Ongelmana on, että säästöt eivät ole automaattisesti käytettävissä muihin maatalousmenoihin. Säästöt menevät valtion kassaan, ellei hallitus toisin päätä.

Tähän mennessä hallitus on esittänyt lisäbudjetissa Venäjä-korvauksiin 20 miljoonaa euroa.

Myös EU:lta odotetaan korvauksia Suomen viljelijöille.

Keskiviikkona ei päätöksiä

Valtion ja maataloustuottajien tukineuvottelut eivät keskiviikkona tuottaneet esitystä siitä, miten viljelijöille korvataan Venäjän-viennin estymistä.

Esitystä ei haluta tehdä ennen kuin on selvitetty, kuinka paljon rahaa on lopulta käytettävissä.

Suomessa eniten menetyksiä aiheuttavat maitotuotteiden viennin esteet. MTK edellyttää, että korvauksia maksetaan myös sianlihalle, jonka tuonnin EU-maista Venäjä pysäytti jo talvella Baltian eläintautien takia.

Menetyksiä on aiheutunut aiemmasta viennin estymisestä myös ruokaperunalle.

Sunnuntaina maa- ja metsätalousministeri **Petteri Orpon** (kok.) ja MTK:n toimihenkilöiden tapaamisessa esille nousivat myös viljanviljelijöiden kannattavuusongelmat, joita korjuukauden sateet ovat pahentaneet.

HEIKKI VUORELA

Juuston varastotuki valui Italiaan

BRYSSEL (MT)

EU-komissio on lopettanut juuston varastointituen maksatuksen runsaan parin viikon jälkeen. Syynä on ylisuuri kysyntä ja tuen kohdistuminen väärille tuottajille. Komission asettama 155 000 tonnin enimmäismäärä uhkasi tulla täyteen jo muutaman ensimmäisen päivän aikana.

Lähes 90 prosenttia tukihakemuksista on tullut Italiasta. Juustoa on pantu varastoon EU:n piikkiin myös Irlannissa, Hollannissa ja Ruotsissa.

Alunperin tuen piti kohdistua Venäjän tuontikiellosta eniten kärsineille meijereille. Esimerkiksi Valio kuitenkin ilmoitti jo aiemmin, ettei se ole kiinnostunut varastointituesta.

Italialaismeijereiden varastointi-innon arvioidaan johtuvan alan rakenteellisista ongelmista sekä siitä, että varastointi voi parantaa pitkään kypsytettävien italialaisjuustojen laatua.

Saapasmaan juustovalmistajat ehtivät hakea EU:lta noin 10–15 miljoonan euron potin varastointikustannusten korvauksia.

Voin ja maitojauheen osalta yksityisen varastoinnin tuki jatkuu. Niidenkin osalta kysyntä on ollut vähäistä Venäjän tuontikiellosta eniten kärsivissä maissa.

Maitojauhetta on varastoitu varsinkin Saksassa, Espanjassa ja Liettuassa ja voita Irlannissa, Hollannissa ja Belgiassa.

Puola ahnehti hedelmätukia

Pari viikkoa sitten komissio keskeytti pilaantuvien hedelmien tukiosto-ohjelman, jonka tarkoituksena oli niin ikään auttaa Venäjän tuontikiellosta kärsiviä viljelijöitä. Keskeytyksen syynä olivat todellisiin vientimääriin verrattuna moninkertaiset tukihakemukset, joista valtaosa tuli Puolasta.

Komissio valmistelee parhaillaan pakettia, jossa tukea kohdennettaisiin suoraan eniten kärsineiden maiden tuottajille Suomessa, Baltian maissa ja Puolassa. EU:n maatalousministerien on määrä keskustella asiasta epävirallisessa kokouksessa Milanossa ensi viikolla.

NIKLAS HOLMBERG

Heikki Haavisto kaipaa yhteisöllisyyttä järjestötyöhön

RAISIO (MT)

MTK:n entinen puheenjohtaja **Heikki Haavisto** kaipaa järjestötyöhön enemmän yhdessä tekemisen meininkiä. Hän harmittelee, että yleensäkin nykymaailmassa yksilökeskeisyys jyrää yhteisöllisyyden.

Yhteisöllisyys on asioiden yhdessä valmistelua, tarvittaessa joukkotapahtumia niiden vauhdittamiseksi ja isoja yhteisiä kampanjoita, Haavisto sanoi tavatessaan tiistaina MTK:n toimihenkilöpäivien osanottajat.

Joukkokokouksissa ennen tuhansia

Esimerkkinä Haavisto muisteli joukkokokousta ja traktorimarssia Lahdessa 1977.

”Paikalla oli 10 000 viljelijää. Sen jälkeen hallitus taipui maataloustuloneuvotteluissa. Yhdessä onnistumisesta jäi kaikille mukana olleille tavattoman hyvät fiilingit.”

Joukkokokouksia on järjestetty sen jälkeenkin, mutta osanottajien määrä on viime vuosina hiipunut.

MTK:n johtokunta on viestittänyt kentälle, ettei joukkokokouksia järjestetä väkisin, mutta kylläkin silloin, kun kentällä on aidosti intoa tulla paikalle.

Toimihenkilöpäivillä iloittiin äskettäisen byrokratiakapinan onnistumisesta Seinäjoella, etenkin kun otetaan huomioon, että se oli sadonkorjuuaikana.

Toimintaympäristö muuttunut

Haavisto myönsi, että MTK:n tilanne on nyt monella tavoin toinen kuin hänen puheenjohtaja-aikanaan 1975–1994.

”Ei ole enää sitovia maataloustuloneuvotteluita eikä markkinointijärjestöjä, ja EU:n tuoma jako etelään ja pohjoiseen on syöpä viljelijöiden yhtenäisyydelle.”

Haavisto sanoi ihailevansa, miten MTK on muutoksesta huolimatta pystynyt puolustamaan viljelijää. Hän arvostaa myös näkökulman laajentamista ympäristöön ja ruokakulttuuriin. Erityisen ilahtunut hän on siitä, että metsänomistajat kootaan selkeästi järjestöön.

Haavisto kehotti pohtimaan, voitaisiinko nykyisten maataloustukineuvottelujen aihepiiriä laajentaa.

Lomituksesta puhuttaessa on Haaviston mielestä unohdettu, että itse asiassa järjestelmä on rakennettu viljelijän selkänahasta.

”Lomituksesta päätettiin aina tuloneuvotteluissa. Se ei ollut ylimääräistä, vaan viljelijät luopuivat vastaavasti jostakin.”

HEIKKI VUORELA

Viherryttämistuen kasvilajiluettelo kesken

Viherlannoitusnurmi ja säilörehunurmi ovat sama kasvi

Ensi vuonna käyttöön otettava viherryttämistuki vaikuttaa monilla tiloilla viljelysuunnitelmaan, koska se edellyttää yli 10 hehtaarin tiloilla useamman kuin yhden viljelykasvin viljelyä.

Se, mitä viherryttämistuen kasvilajivaatimuksessa eli viljelyn monipuolistamisvaatimuksessa lasketaan eri kasvilajeiksi, selviää maa- ja metsätalousministeriön ja Maaseutuviraston valmistelussa paraikaa olevasta kasvilajilistasta.

MT:n toimitukseen yhteyttä ottanut lukija oli epätietoinen siitä, lasketaanko esimerkiksi viherkesanto tai viherlannoitusnurmi omiksi kasvilajeikseen.

Lista ei ole vielä valmis, mutta kohtalaisen paljon tulevasta silti voidaan jo sanoa, kertoo neuvotteleva virkamies **Pia Lehmusvuori** maa- ja metsätalousministeriöstä.

Kaikki nurmet ovat samaa kasvilajia

Eri viljalajit ovat listauksessa eri kasvilajeja, ja myös syys- ja kevätkylvöiset viljat ovat listassa eri kasvilajeja. Näin ollen esimerkiksi syysvehnä ja kevätvehnä lasketaan eri kasveiksi.

”Myös kesannot muodostavat EU-säädöksen mukaan yhden kasvin”, Lehmusvuori toteaa.

Näin ollen esimerkiksi sellainen tila täyttää kolmen kasvilajin vaatimuksen, jolla on ensi vuonna viljelyksessä kauraa, ohraa ja viherkesantoa.

Samoin yhden kasvilajin muodostavat EU-säädöksen mukaan nurmet, Lehmusvuori kertoo. Nurmia ovat säädöksessä lohkot, joilla viljellään heinäkasveja ja muita nurmirehukasveja.

Nurmiin lasketaan kuuluvaksi myös luonnonhoitopeltonurmi. Näin ollen säilörehunurmea ja luonnonhoitopeltonurmea ei lasketa viherryttämistuessa eri kasvilajeiksi.

Viherlannoitusnurmen kohtalo vielä auki

Viherlannoitusnurmen kohtalo kasvilajiluettelossa on sen sijaan vielä auki, Lehmusvuori kertoo.

Viherlannoitusnurmi saatetaan luokitella joko nurmeksi tai seoskasvustoksi siemenseoksessa olevan apilan määrän mukaan.

Lehmusvuori kuitenkin muistuttaa, että viherlannoitusnurmi lasketaan kuitenkin varmuudella kolmanneksi kasviksi, jos tilalla on esimerkiksi ohraa, kauraa ja viherlannoitusnurmea.

Vaatimus suurelle osalle yli 10 hehtaarin tiloista

Kasvilajivaatimuksen mukaan tilan pitää tukialueesta ja tilan peltopinta-alasta riippuen viljellä vähintään kahta tai kolmea eri kasvilajia.

C-alueella vähintään 10 peltohehtaarin tilalla pitää olla viljelyksessä vähintään kahta kasvia, samoin AB-tukialueella sijaitsevilla 10–30 peltohehtaarin tiloilla. AB-alueen yli 30 peltohehtaarin tiloilla on viljeltävä vähintään kolmea eri kasvilajia.

Kasvilajivaatimus ei koske luomutiloja eikä sellaisia tiloja, joiden peltoalasta yli 75 prosenttia on nurmikasveilla ja kesannolla, jos muussa käytössä oleva peltoala on enintään 30 hehtaaria.

JUHANI REKU

Syys- ja kevätvehnä luetaan viherryttämistuessa eri kasvilajeiksi.